

РІШЕННЯ
спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії

Спеціалізована вчена рада ДФ 55.859.025 Сумський національний аграрний університет
(повне найменування закладу вищої освіти (наукової

Міністерство освіти і науки України, м Суми прийняла рішення
установи), підпорядкування (у родовому відмінку), місто)

про присудження ступеня доктора філософії галузі знань 08 Право
(галузь знань)

на підставі прилюдного захисту дисертації "Юридична освіта в Україні в умовах глобалізації: історико-правове дослідження"

(назва дисертації)

за спеціальністю 081 «Право»

(код і найменування спеціальності відповідно до Переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти)

"17" січня 2022 року.

Бондар Наталії Анатоліївни 1978 року народження,
(прізвище, ім'я, по батькові (у разі наявності) здобувача)

громадянка України,
(назва держави, громадянином якої є здобувач)

освіта вища: закінчив у 2007 році Українська академія банківської справи
(найменування закладу вищої освіти)

за спеціальністю «Правознавство»
(за дипломом)

Працює старшим викладачем кафедри державно-правових дисциплін та українознавства Сумського національного аграрного університету

(посада)

(місце основної роботи, відомче підпорядкування, місто)

з 2001 р. до цього часу.

Дисертацію виконано у Сумському національному аграрному університеті, Міністерство освіти і науки України, м. Суми

(найменування закладу вищої освіти (наукової установи),
підпорядкування, місто)

Науковий керівник (керівники) Запара Світлана Іванівна, доктор юридичних наук, професор,
(прізвище, ім'я, по батькові (у разі наявності),

професор кафедри приватного та соціального права Сумського національного аграрного університету

науковий ступінь, вчене звання, місце роботи, посада)

Здобувач має 16 наукових публікацій за темою дисертації, з них 2 статті у періодичних наукових виданнях інших держав, 5 статей у наукових фахових виданнях України (зазначити три наукові публікації):

1. Бондар Н.А. Юридична освіта в глобальному контексті: можливості та виклики. *Visegrad Journal on Human Rights*. 2021. №4. С. 37-40

2. Бондар Н.А. Юридична (правнича) освіта у період визвольних змагань (1917-1921 рр.): історико-правове дослідження. *Підприємництво, господарство і право*. 2019. №3. С. 223-227

3. Бондар Н.А. Особливості отримання юридичної (правничої) освіти в Україні (XVII – початок XX ст.). *Приватне та публічне право*. 2018. №1. С. 3-8

У дискусії взяли участь голова і члени спеціалізованої вченої ради та присутні на захисті фахівці

1. Арістова І.В., д.ю.н., Сумський національний аграрний університет, професор кафедри адміністративного та інформаційного права СНАУ відмітила, що у роботі застосовано широкий методичний інструментарій, необхідний для обґрунтування актуальності теми та формування висновків та концептуальних пропозицій, а зміст дисертації відображає здійснення здобувачем критичного переосмислення наявних та створення нових цілісних знань. Водночас, звернула увагу на те, що Бондар Н.А. доцільно було б висвітлити у подальших дослідженнях місце юридичної освіти в структурі правової системи та дослідити юридичну освіту, як елемент правової культури. Наголосила, що дисертація Бондар Н.А. виконана на високому рівні, має відповідну наукову цінність, а її автор заслуговує на присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 08 «Право» зі спеціальності 081 «Право».

2. Міхневич Л.В. д.ю.н., ДВНЗ «Київський національний економічний університет ім. В.Гетьмана», доцент, завідувач кафедри конституційного та кримінального права ННІ «Юридичний інститут ДВНЗ «Київський національний економічний університет ім. В.Гетьмана» вказала, що проблематика розвитку юридичної освіти є досить популярною як серед українських, так і зарубіжних учених ще залишається достатній простір для нових наукових пошуків, зокрема дослідження юридичної освіти України в умовах глобалізаційних процесів з урахуванням історичної генези вітчизняної системи, а рецензована дисертація є актуальною особливо в умовах триваючої вітчизняної реформи правничої освіти. Віддавши належну увагу науковим здобуткам дисертантки, наголосила на уточненні територіальних меж дослідження та історичного досвіду та організаційно-правових особливостей національної системи освіти, визначення очно-дистанційної освіти на нормативному та інституційному рівнях. Водночас, висловлені міркування, не применшують в цілому високої оцінки дисертації, носять подекуди дискусійний чи рекомендаційний характер. Робота беззаперечно є цікавим і ґрунтовним науковим дослідженням, відповідає встановленим вимогам, які висуваються до наукових праць, виконана на достатньо високому рівні, а її автор заслуговує на присудження їй ступеня доктора філософії з галузі знань 08 «Право» зі спеціальності 081 «Право».

3. Завгородня В.М., к.ю.н., Сумський державний університет, доцент, завідувач кафедри міжнародного, європейського права та порівняльного правознавства відмітила, що актуальність і доцільність дослідження генези юридичної освіти в контексті глобалізаційних процесів та з урахуванням сучасного перехідного стану реформування правничих шкіл, не викликає жодних сумнівів. При цьому, протягом останніх десятиліть в Україні комплексні наукові дослідження, які вивчали б еволюцію професійної підготовки юристів та її правового регулювання як підґрунтя для формування нової парадигми правничої освіти в умовах інтеграції в європейський освітній простір, не проводилися. Разом з тим, стосовно окремих положень дисертації були висловлені певні зауваження, а саме необхідність конкретизації здобутків зарубіжних моделей, які можуть бути імплементовані в українську систему правничої освіти, відмежування поняття «змішане навчання» від інших термінів, визначення емпіричної складової дослідження. Однак окреслені зауваження не впливають суттєво на загальну авторську концепцію й зміст дисертаційного дослідження, мають дискусійний характер і не змінюють загального позитивного враження від дисертації Бондар Н.А. Дисертаційна робота є завершеною науково-дослідною роботою, за актуальністю, науковою новизною, теоретичним та практичним значенням отриманих результатів, а її авторка заслуговує на присудження ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право».

4. Кравченко І.О., д.ю.н., Сумський національний аграрний університет, доцент кафедри адміністративного та інформаційного права Сумського національного аграрного університету відмітив, що актуальність теми роботи не викликає сумнівів та продиктована сучасним станом національної юридичної освіти та визначення європейського вектору розвитку вищої освіти. Позитивною рисою даної роботи є використання системного підходу до розв'язання поставлених завдань, логічної побудови та аналізу причинно-наслідкових зв'язків. Висновки та концептуальні пропозиції, сформульовані здобувачкою, є достовірними, що підтверджується відповідними актами

про впровадження результатів дослідження. Разом з тим, загальна позитивна оцінка дисертації не виключає деяких зауважень та побажань, які можуть бути використані здобувачкою у її подальших наукових дослідженнях, а саме визначення місця юридичної освіти в правовій системі, при умові проведення порівняльних досліджень моделей юридичної освіти в романо-германській та англо-американській правових системах та акцентувати увагу на співвідношенні дефініцій «юридична освіта», «правнича освіта» та «правова освіта». В цілому дисертаційне дослідження Бондар Н.А. відповідає встановленим вимогам, які висувуються до наукових праць, виконана на достатньо високому рівні, а її автор заслуговує на присудження їй ступеня доктора філософії з галузі знань «Право» зі спеціальності «Право».

5. Ткаченко В.В., к.ю.н., Сумський національний аграрний університет, доцент кафедри адміністративного та інформаційного права Сумського національного аграрного університету відмітила, що обґрунтованість наукових положень, перш за все, базується на логіці дослідження, системному підході до аналізу та розв'язанні поставлених в дисертації завдань. Наукові положення, висновки та концептуальні пропозиції належним чином аргументовані, логічно витікають з детального аналізу історичних передумов становлення юридичної освіти та плавно переходять до сучасних факторів впливу на правове забезпечення національної юридичної освіти. Це підтверджується опрацьованими джерелами та їх різноманітністю, де автор апелює не лише до вітчизняної юриспруденції, а й до ідей та концепцій, розроблених у західній науці. Разом із позитивною оцінкою дослідження за окремими положеннями, висновками та рекомендаціями, наведеними у дисертаційній роботі, зауважила, що дисертанту потрібно було детально розкрити окремі питання, а саме надати пропозиції по удосконаленню норм чинного законодавства зокрема і тих запозичень зарубіжного досвіду, які можуть бути адаптовані до національної моделі юридичної освіти. Водночас, дане зауваження не впливає на високу оцінку дисертації та є лише побажанням в подальших наукових пошуках автора. Відповідно Бондар Н.А. заслуговує на присудження їй ступеня доктора філософії з галузі знань «Право» зі спеціальності «Право».

Результати таємного голосування:

"За" 5 членів ради,
"Проти" 0 членів ради,
недійсних бюлетенів 0

На підставі результатів таємного голосування спеціалізована вчена рада присуджує

Бондар Наталії Анатоліївні

(прізвище, ім'я, по батькові (у разі наявності) здобувача у давальному відмінку)

ступінь / ступеня доктора філософії з галузі знань 08 Право

(галузь знань)

за спеціальністю 081 «Право»

(код і найменування спеціальності відповідно до Переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти)

Голова спеціалізованої
вченої ради

Рецензент

Рецензент

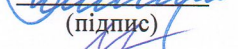
Опонент

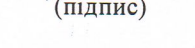
Опонент

(підпис)

(підпис)

(підпис)

(підпис)

(підпис)

I.V. Арістова

(прізвище, ініціали)

I.O. Кравченко

(прізвище, ініціали)

V.V. Ткаченко

(прізвище, ініціали)

L.V. Міхневич

(прізвище, ініціали)

V.M. Завгородня

(прізвище, ініціали)